

Компаративний аналіз кримінальних субкультур в структурі суспільства

Лекція 12. Кримінальні субкультури в США

План

1. Формування організованої злочинності в США.
2. Мафія в період другої світової війни.
3. Мафія і політичне життя в США

Література:

1. Волков В. Мафія в США. Волков В. Силовое предпринимательство.
2. Иванов Р. Мафія в США. Издательский дом Русич, 2000. 246 с.

1. Формування організованої злочинності в США

На відміну від Сицилії, організована злочинність у США формувалася переважно у сферах протизаконної діяльності або торгівлі, таких як поширення наркотиків, підпільне виробництво алкоголю, проституція, азартні ігри тощо. Основною діяльністю підпільних синдикатів, що склалися переважно з ірландських та єврейських емігрантів, була торгівля опієм та кокаїном, після того як у 1914 р. уряд прийняв *Закон Гаррісона*, який заборонив вільний продаж цих наркотиків. На той час вже сформувався стійкий попит на опіати і кокаїн, оскільки число наркоманів досягло 500 тис. осіб. Центром імпорту і подальшого поширення наркотиків було місто **Філадельфія**, а лідером злочинного картеля – **Арнольд Ротштейн** на прізвище **Мозок**. Але «золоте століття» американської мафії почалося після запровадження *сухого закону* 1919 р. *Антиалкогольний рух* був, по суті, класовою боротьбою (з етнічним і релігійним відтінком) білого протестантського населення за ринки праці, найкращі поселенські території та інші можливості проти ірландців, євреїв, італійців та інших неангломовних груп. В результаті в січні 1919 р. була принята знаменита 18-та поправка до конституції, а через 9 місяців – підзаконні акти, що регламентували виконання закону. Відразу ж почалося зростання підпільного алкогольного бізнесу – *тіньового виробництва*. В одному лише Чикаго виникло близько 10 тис. підпільних барів і клубів.

Найбільш ефективними в організації цього бізнесу виявилися вихідці з Сицилії, які прибули до США, рятуючись від репресій проти мафії, розгорнутих **Муссоліні** (найвідоміші серед них – **Джозеф Боннано**, **Джозеф Профачі** та **Сальваторе Маранзано**). *Поєднання боротьби між американськими протестантами та ірландськими католиками,*

законодавчих заходів у США та державної політики в Італії цього ж часу привели до наслідків, яких ніхто не планував і не передбачив. Відкрилася нова підприємницька ніша та нові можливості, якими скористалися італійські іммігранти. Оскільки негативні наслідки явно переважували позитивні, то вже 1933 р. сухий закон було скасовано. Але в цей період сформувалася потужна *тіньова економіка* та *організована злочинність*, із якою влада США боротиметься наступні сорок років, мафія ж буде поширювати свою діяльність на нові сфери: *азартні ігри (гемблінг), управління профспілками, торгівля наркотиками* тощо. Мафію ще називали «*Коза ностра*» («спільна справа»).

Символом нової організованої злочинності стали чиказькі гангстери та лідер найбільшого угруповання **Альфонс Капоне**. Він розпочав свою злочинну діяльність у Нью-Йорку, але у 1920 р. перебрався в Чикаго, приєднавшись разом зі своїм наставником **Джонні Торріо** до сицилійської мафіозної групи **Джима Колоссімо**, який курирував проституцію. Торріо з Капоне усунули Колоссімо і вклали всі сили та кошти в організацію *підпільного алкогольного бізнесу*, який приносив обом 100 тис. доларів чистого прибутку на тиждень. У квітні 1930 р. *Кримінальна комісія Чикаго* опублікувала список із 28 «*ворогів суспільства*», який очолював Капоне. Через рік *кіностудія Warner Brothers* і режисер **Джеймс Кегні** випустили фільм про Капоне *Public Enemy*, в якому гангстер був наділений привабливими манерами, вів розкішний спосіб життя і став рольовою моделлю для Америки 1930-х.

Кар'єра Капоне ілюструє таку *закономірність у відношеннях мафії та держави*. Доки мафія діє в тіні, не кидає публічний виклик владі і від її дій не страждають звичайні громадяни, офіційна влада не вживає проти неї активних дій. Але коли лідери мафії переоцінюють свій вплив та їх дії завдають шкоди репутації влади, остання, як правило, розправляється з лідерами мафії. **Сальваторе Рїна, Альфонс Капоне, Пабло Ескобар, Володимир Кумарін** закінчили свою кар'єру публічно відомих лідерів мафії після того, як кинули відкритий виклик владі. Капоне був посаджений у в'язницю 1931 р. на 11 років за ухилення від сплати податків, звільнений достроково за станом здоров'я у 1939 р. та помер своєю смертю 1947 р.

Гангстери періодично перехоплювали вантажівки з алкоголем, що належав їхнім конкурентам, і забирали товар. Вбивство обох босів (**Масерії і Маранзано**) було здійснено новими молодими гангстерами **Чарлзом Лучіано, Джо Адонісом, Франком Костелло,**

Месром Ланські і **Бенджаміном Зігелем** (якому американський народ зобов'язаний появою *Лас-Вегаса*), які працювали спочатку з одним, а потім з іншим лідером і зрадили обох для того, щоб самим зайняти панівні позиції у злочинному світі Нью-Йорк. У передвоєнні роки боротьбу з мафією очолив прокурор Нью-Йорка **Джон Дьюї**, найвищим досягненням якого була *справа проти Лакі Лучіано за примус до проституції*: голова нью-йоркської мафії був засуджений до 50 років. Азартні ігри – *гемблінг* щорічно щорічно приносив Мафії 20-25 млрд. дол. прибутку.

Джо Валачі, який був одним із рядових членів мафіозного сімейства **Гамбіно** в Нью-Йорку, у свідченнях перед комісією сенатора **Маклеллана** (1963 р.), розповів про існування верховної ради мафії під назвою «Комісія», описав жорстку ієрархічну структуру мафії, ритуал ініціації та назвав основні території мафіозних сімей. В результаті свідчень Валачі остаточно оформилася теорія організованої злочинності, що виражена у роботі **Крессі** «*Викрадення нації: структура та операції організованої злочинності в США*» (1967).

2. Мафія в період другої світової війни

Вступ США до другої світової війни негайно призвів до кардинальних змін у житті та діяльності такої потужної і централізованої злочинної організації, як «*Коза ностра*». Зміна структури Мафії, форм її діяльності відбувалася поступово і почався цей процес уже в передвоєнний період. Процес зрощування мафії та бізнесу, що швидко розвивається, активізація її політичної діяльності, посилення централізації в керівництві «Коза ностри» та деякі інші зміни призвели до появи низки нових рис у житті та діяльності злочинного світу.

Альберт Анастазія та п'ять його братів дедалі більше набирали сили у «*Корпорації вбивць*», яка наводила жах навіть на професійних убивць із мафії. Разом із зростанням могутності корпорації Анастазія зміцнювалися і позиції «сім'ї» **Лучано**, який панував у верховній раді «Коза ностри» і був керівником мафії США. Лучано, не задовольняючись традиційними сферами діяльності мафії, вирішив спробувати щастя у політиці.

У 1938 р. окружним суддею Нью-Йорка був обраний **Вільям О'Дуайєр** («людина мафії»), який пізніше став окружним прокурором Брукліна. Він чудово імітував боротьбу з мафією, відправив за ґрати чимало дрібних мафіозі і незабаром уславився непримиренним борцем із гангстерами. Насправді О'Дуайєр покривав найбільші справи «Коза ностри».

Мафія настільки вросла в американське суспільство, захопила настільки потужні позиції в країні, що влада змушена була офіційно звернутися в деяких питаннях за допомогою до цієї організації, яка була поза законом. Контррозвідка США для того, щоб забезпечити східне узбережжя від шпигунів та диверсантів, звернулася по допомогу до деяких керівників Мафії, зокрема таких як **Ланскі** та **Лучіано**.

В Італії ще у 1922 році встановився фашистський режим **Б. Муссоліні**, який іноді використовував Мафію для усунення своїх конкурентів. Після конфлікту з мафіозі Муссоліні досить ґрунтовно пошматував верхівку Мафії на Сицилії. Суть кампанії, названої «Антимафія», зводилася до того, що було заарештовано та віддано під суд деяких очільників мафії. У боротьбі з мафіозі було використано збройну силу. Одночасно фашистський диктатор не забував присмачувати свою кампанію проти Мафії демагогічні заяви про необхідність звільнити народ від терору бандитів-мафіозі.

Участь ватажка «Коза ностри» **Лучано** в підготовці *висадки в Сицилії* відкривало тим більше перспективи, що ядро Мафії, найнадійніші та перевірені у найскладніших справах «солдати», «лейтенанти» та інші керівники мафії були родом із Сицилії. Багато хто з них мали там близьких родичів, знайомих, колег із злочинного бізнесу в Мафії. Ці зв'язки відтепер могли бути використані американським командуванням. Керував операціями з висадки десанту у Північній Африці та пізніше у Сицилії американський генерал **Дуайт Ейзенхауер**. У десантній операції брало участь понад тисячу кораблів, потужне авіаційне прикриття. На острів Сицилія, де знаходилися лише дві німецькі дивізії, було висаджено десант у 150 тис. осіб. Американські війська майже без втрат сягнули столиці Сицилії Палермо. Були випадки, коли за наказом мафії капітулювали неприступні фортеці, взяття яких коштувало б американським збройним силам величезних втрат. Так здалася потужна гірська фортеця **Монте-Каммарата**, яка прикривала підходи до Палермо. За наказом Мафії місцеві жителі зустрічали дзвоном американські війська. Символічна картина: ватажок мафії Сицилії **дон Кало**, вліз на американський танк і рушив на чолі колони, що наступає по дорогах Сицилії. Одного слова цього генерала від мафії вистачило, щоб гарнізони, оснащені першокласною військовою технікою, без бою капітулювали. Деякі боси мафії (як **Віто Дженовезе**, активно кооперувалися з Беніто Муссоліні, надаючи йому всіляку допомогу, а коли настав час, той же Дженовезе переключився на співпрацю з американцями.

3. Мафія і політичне життя в США

Співпраця мафії з правоохоронними органами та контррозвідкою ВМС США у роки війни – важливий етап історії кооперації мафіозі з політиками. *Дотримання взятих на себе зобов'язань* – одна з найважливіших умов політичного співробітництва. Американський істеблішмент у принципі виконував узяті на себе джентльменські зобов'язання щодо своїх партнерів із мафії. Судова влада США без зайвого галасу ухвалила наприкінці 1945 р. рішення про звільнення Лучано та про його депортацію до Італії.

Френк Костелло говорив, що **Джозеф Кеннеді** звертався до нього за допомогою з питань контрабанди спиртного і зміг збагатитися на цьому. Журналіст **Джон Міллер** зазначав, що ватажки злочинного світу дуже болісно реагують, коли їхні колишні партнери, вийшовши в люди, перестають помічати старих друзів. Є у злочинному світі і ще традиція, за якою злочинний бізнес передається у спадок від батька до сина. Ну а якщо син твого колишнього колеги, зайнявши в країні пост президента, починає переслідувати капітанів злочинного світу, реакція з їхнього боку на такі дії непередбачувана. Важко сказати, можливо вбивство президента Джона Кеннеді було помстою мафії клану Кеннеді.

У листопаді 1963 р. було вбито президента **Джона Кеннеді**, через п'ять років у 1968 р. гине кандидат у президенти **Роберт Кеннеді**, який мав усі шанси виграти битву за Білий дім. Під головуванням **Ерла Уоррена** підготовлено офіційну *«Доповідь президентської комісії з убивства президента Джона Ф. Кеннеді»*. У цій доповіді марно шукати факти, що вказують на причетність мафії до вбивства президента. Комісія прагне довести, що *Джон Кеннеді був застрелений вбивцею-одинаком Лі Харві Освальдом*. Останнього вбив мафіозі **Джек Рубі**. А потім загинуло ще більше 100 осіб, які мали відношення до справи. Винятково важливе значення для з'ясування ролі мафії має розслідування, вжите з власної ініціативи окружним прокурором Нового Орлеана **Джимом Гаррісоном**, який дійшов висновку, що крім мафії у змові з метою вбивства президента Кеннеді було замішано ЦРУ. На його думку, не позбавлену підстав, ЦРУ необхідно було прибрати братів Джона та Роберта Кеннеді, які заважали встановленню диктаторської влади цього відомства над країною.